

R/P/P/S/II/2022

प्रश्न-पुस्तिका क्र.
Question Booklet No.

SET

A

विषय-संस्कृत परम्परागत
Subject-SANSKRIT TRADITIONAL

द्वितीय प्रश्न-पत्र (ऐच्छिक.)

Paper II (Optional)

विषय कोड-31

Subject-Code-31

931000133

अनुक्रमांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--

परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक दिए गए खानों में लिखें।

Candidate should write his/her
Roll No. in the given boxes

मुद्रित पृष्ठों की संख्या/No. of Printed Pages : 12

कुल प्रश्नों की संख्या/Total No. of Questions : 100

समय/Time : 2 घण्टे/Hours

पूर्णांक/Total Marks : 200

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

- राज्य पात्रता परीक्षा में दो प्रश्न-पत्र हैं। प्रथम प्रश्न-पत्र (अनिवार्य प्रश्न-पत्र)-सामान्य प्रश्न-पत्र शिक्षण एवं शोध अभिवृत्ति का है। द्वितीय प्रश्न-पत्र परीक्षार्थी द्वारा चयनित विषय का है। दोनों प्रश्न-पत्रों के लिए एक ही संयुक्त ओ.एम.आर. शीट है। परीक्षार्थी को 1 बजे द्वितीय प्रश्न-पत्र (ऐच्छिक विषय) का दिया जायेगा। परीक्षार्थी को ओ.एम.आर. शीट के द्वितीय प्रश्न-पत्र के भाग में उनके द्वारा लिये गये ऐच्छिक विषय के कोड को अंकित करना है व प्रश्न पुस्तिका का सेट अंकित करना है। द्वितीय प्रश्न-पत्र की बुकलेट का नम्बर आवश्यक प्रविष्टियों में अंकित करना है। परीक्षार्थी 1:05 पर द्वितीय प्रश्न-पत्र की सील खोलकर उत्तर अंकित करना शुरू करेंगे। द्वितीय प्रश्न-पत्र (ऐच्छिक विषय) के 100 प्रश्न हैं जिनका क्रम 51 से 150 है। संयुक्त ओ.एम.आर. में परीक्षार्थी द्वितीय प्रश्न-पत्र वाले भाग में द्वितीय प्रश्न-पत्र के उत्तर अंकित करें। गलत क्रम में उत्तर अंकित करने के लिए परीक्षार्थी स्वयं जिम्मेदार रहेगा।
- सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- सभी प्रश्नों के अंक समान हैं। प्रत्येक सही उत्तर के लिए 2 अंक प्रदान किये जायेंगे। ऋणात्मक मूल्यांकन का प्रावधान नहीं है।
- प्रश्न-पुस्तिका के आवरण पृष्ठ पर प्रश्न-पुस्तिका में लगे पृष्ठों की संख्या अंकित है। परीक्षार्थी आश्वस्त हो ले कि उसकी प्रश्न-पुस्तिका में निर्धारित संख्या में पृष्ठ लगे हैं, अन्यथा वह दूसरी प्रश्न-पुस्तिका मांग ले।
- प्रदत्त उत्तर-पत्र (ओ.एम.आर. शीट) पर दिए गए निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें तथा अपने उत्तर तदनुसार अंकित करें।
- कृपया उत्तर-पत्र (ओ.एम.आर. शीट) पर निर्धारित स्थानों पर आवश्यक प्रविष्टियाँ करें, अन्य स्थानों पर नहीं।
- परीक्षार्थी सभी रफ कार्य प्रश्न-पुस्तिका के निर्धारित स्थान पर ही करें, अन्यत्र कहीं नहीं तथा उत्तर-पत्र (ओ.एम.आर. शीट) पर भी नहीं।
- किसी प्रकार का कैल्कुलेटर, लॉग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।
- 3:05 बजे परीक्षा समाप्त होने के समय ओ.एम.आर. शीट वीक्षक को सौंपने के पश्चात् ही परीक्षार्थी कक्ष छोड़ेंगे।

INSTRUCTIONS TO THE CANDIDATES

- There are two papers in the State Eligibility Test. The first question paper (compulsory question paper) is General Paper on Teaching and Research Aptitude. The second question paper is the subject selected by the examinee. Only one combined OMR sheet will be provided for both the question papers. The Second paper of optional subject will be given to the examinee at 1 p.m. The code of the second question paper subject selected by the examinee should be marked in the OMR Sheet. The booklet number of the second question paper has to be marked in the necessary entries. The examinee can start second question paper at 1:05 p.m. There are 100 questions in the second question paper (optional subject). The sequence of these questions is 51 to 150. In a combined O.M.R. Sheet, the examinee should mark the answers of the second question paper in the part of Second Question Paper. The examinee himself will be responsible for marking the answer in the wrong order.
- All questions are compulsory.
- All questions carry equal marks. 2 marks will be given for each correct answer. There is no provisions for Negative Marking.
- On the cover page the number of pages is indicated in the Question Booklet. The examinee should verify that the requisite number of pages are attached in the Question Booklet, otherwise he/she should ask for another Question Booklet.
- Read carefully the instructions given on the Answer Sheet (OMR Sheet) supplied and indicate your answers accordingly.
- Kindly make necessary entries on the Answer Sheet (OMR Sheet) only at the places indicated and nowhere else.
- Examinee should do all rough work on the spaces meant for rough work in the pages given in the Question Booklet and nowhere else, not even on the Answer Sheet (OMR Sheet).
- Use of any type of calculator, log table etc. is prohibited.
- Examinees will leave the Examination Hall only after handing over the OMR Sheet to the Invigilator at the end of the examination at 3:05 p.m.

रफ़ कार्य के लिए जगह
(SPACE FOR ROUGH WORK)

prepp
Your Personal Exam Guide

51. ऋग्वेदे ऋचानां संख्या विद्यते :
- (A) 10587
(B) 10582
(C) 10580¼
(D) 10582¼
52. प्रेयोमार्गं नयति :
- (A) विद्या
(B) अविद्या
(C) ब्रह्म
(D) तमः
53. ऋग्वेदे सर्गप्रक्रियायाः वर्णनं लभ्यते :
- (A) नासदीयसूक्ते
(B) इन्द्रसूक्ते
(C) पृथ्वीसूक्ते
(D) अग्निसूक्ते
54. उदात्तादिभेदेन स्वरः भवति :
- (A) द्विधा
(B) त्रिधा
(C) चतुर्धा
(D) पञ्चधा
55. तैत्तरीयारण्यके पञ्चमहायज्ञेषु न गण्यते :
- (A) भूतयज्ञः (B) देवयज्ञः
(C) रुद्रयज्ञः (D) ब्रह्मयज्ञः
56. शुक्लयजुर्वेदे पुरुषसूक्तं विद्यते :
- (A) एकविंशतितमाध्याये
(B) एकत्रिंशत्तमाध्याये
(C) त्रिंशत्तमाध्याये
(D) विंशतितमाध्याये
57. 'सहस्रवर्त्मा सामवेदः' इति कः वदति ?
- (A) व्याडिः (B) पतंजलिः
(C) यास्कः (D) व्यासः
58. षड्भावविकारेषु नान्तर्भवति :
- (A) जायते (B) अस्ति
(C) मोदते (D) वर्धते
59. "संकल्पो वाव मनसो भूयान्" इति कथयति :
- (A) नारदः (B) सनत्कुमारः
(C) ब्रह्म (D) यमः
60. निरुक्तमते देवताः सन्ति :
- (A) तिस्रः (B) चतस्रः
(C) पञ्च (D) द्वादश

61. अक्ष + ऊहिनी इत्यस्य सन्धिरूपं भवति :

- (A) अक्षोहिनी
(B) अक्षौहिणी
(C) अक्षोहिणी
(D) अक्षावाहिनी

62. 'शिवोऽर्च्यः' इत्यत्र रोः स्थाने उकारः केन सूत्रेण भवति ?

- (A) रोरि (B) अतोरोरप्लुतादप्लुते
(C) ससजुषोरुः (D) रोऽसुपि

63. 'शिष्यः' इत्यत्र प्रकृतिप्रत्ययौ स्तः

- (A) शास् + क्यप् (B) शास् + यत्
(C) शास् ण्यत् (D) शास् यङ्

64. निष्ठासंक्षकौ प्रत्ययौ स्तः

- (A) शतृशानचौ (B) ल्युट्क्यपौ
(C) क्तक्तवत् (D) तव्यतानीपरौ

65. आचार्यस्य स्त्री या स्वयं व्याख्यात्री इत्यस्मिन्नर्थे स्त्रीप्रत्ययान्तरूपो भवति :

- (A) आचार्या (B) आचार्यानी
(C) आचार्याणी (D) आचार्यव्याख्यात्री

66. समासाः कतिधा भवन्ति :

- (A) पञ्च (B) चतुर्धा
(C) सप्तदश (D) सप्तविधम्

67. 'यथाकामम्' इत्यत्र समासः भवति :

- (A) तत्पुरुषः (B) अव्ययीभावः
(C) द्वन्द्वः (D) केवल समासः

68. सतृणम् इत्यस्य लौकिक विग्रहः कः ?

- (A) तृणमपि स्वीकृत्य
(B) तृणेन सहितम्
(C) तृणेन तुल्यम्
(D) तृणमपि अपरित्यज्य

69. शुद्धं वाक्यं चिनुत :

- (A) प्रजाभ्यः स्वस्ति
(B) प्रजायाः स्वस्ति
(C) प्रजायै स्वस्ति
(D) प्रजाः स्वस्ति

70. कवीनां कविषु वा कालिदासः श्रेष्ठः उदाहरणमिदं कस्य सूत्रस्य ?

- (A) कृत्यानां कर्तरिवा
(B) षष्ठी शेषे
(C) यतश्च निर्धारणम्
(D) आधारोऽधिकरणम्

71. आश्लेषानक्षत्रस्य स्वामी कः अस्ति ?

- (A) भगः
- (B) सर्पः
- (C) ब्रह्मा
- (D) यमः

72. दक्षिणदिशायाः स्वामी अस्ति :

- (A) मेषः
- (B) वृषः
- (C) मिथुनः
- (D) कर्कः

73. नेताग्रहः कः ?

- (A) रविः
- (B) कुजः
- (C) गुरुः
- (D) शनिः

74. भचक्रे विकलाः भवन्ति :

- (A) 360
- (B) 1800
- (C) 21600
- (D) 1296000

75. युगे 4320000 भगणाः भवन्ति :

- (A) चन्द्रस्य
- (B) कुजस्य
- (C) शुक्रस्य
- (D) बुधशीघ्रोच्चस्य

76. रोहिणीनक्षत्रस्य तारकाः सन्ति :

- (A) एका
- (B) तिस्रः
- (C) पञ्च
- (D) षट्

77. युगचान्द्रभगणाः - युगसूर्यभगणाः = किं भवति ?

- (A) युगसौरमासाः
- (B) युगचान्द्रमासाः
- (C) युगाधिमासाः
- (D) युगक्षयमासाः

78. "होरेन्द्रोर्दशमगतैर्विकल्पनीयाः" इत्यत्र होराशब्दस्य कोऽर्थः ?

- (A) होरालग्नम्
- (B) प्रथमलग्नम्
- (C) दशमलग्नम्
- (D) चन्द्रहोरा

79. "पञ्चाङ्गरामास्तिथयः खरामाः सार्धद्विदस्त्राः" इति किं कथितम् ?
- (A) सावनवर्षे सौरदिनादिकम्
(B) सावनवर्षे चान्द्रदिनादिकम्
(C) सौरवर्षे सावनदिनादिकम्
(D) सौरवर्षे चान्द्रदिनादिकम्
80. ".....लिपिगणितादिकाव्यशिल्पैः धनार्जनं करोति जातकः ।" अत्र सम्मुखस्थयथोचितशब्देन रिक्तं पूर्यत ।
- (A) कुजांशे
(B) सौम्यांशे
(C) चन्द्रांशे
(D) जीवांशे
81. कति संख्याकानि महापुराणानि सन्ति ?
- (A) 14
(B) 12
(C) 10
(D) 18
82. भागवतमहापुराणानुसारं विराट्पुरुषस्य कस्मादङ्गात् उत्पत्तिः सञ्जातः ?
- (A) पद्भ्याम्
(B) बाहुभ्याम्
(C) शिरसः
(D) मनसः

83. "अभयं सत्त्वसंशुद्धिः ज्ञानयोगव्यवस्थितिः दानं दमश्च यज्ञश्च स्वाध्यास्तप आर्जवम् ।" अस्मिन् श्लोके कस्य वर्णनमस्ति ?
- (A) सृष्टेः
(B) पुराणलक्षणस्य
(C) आसुरीसम्पदः
(D) दैवीसम्पदः
84. श्रीमद्भगवद्गीतायाः वर्णनं कस्मिन् ग्रन्थे विद्यते ?
- (A) भागवत्महापुराणे
(B) महाभारते
(C) विष्णुपुराणे
(D) नारदपुराणे
85. धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे समवेता युयुत्सवः ।
मामकाः पाण्डवाश्चैव किमकुर्वत सञ्जय ॥
कुत्र प्राप्यतेऽयं श्लोकः ?
- (A) रामायणे
(B) गीतागङ्गायाम्
(C) भीष्मपर्वणि
(D) उद्योगपर्वणि

86. राजतरङ्गिणी ग्रन्थानुसारं सर्वस्यान्ते कः महीपतिः शासनं करोति ?

- (A) जयसिंहः
- (B) सुस्सलः
- (C) भीमसिंहः
- (D) हरिसिंहः

87. काश्मीरा इति मण्डलस्य निर्माणं केन कृतम् ?

- (A) भृगुणा
- (B) वशिष्ठेन
- (C) विश्वामित्रेण
- (D) कश्यपेन

88. पुराणलक्षणेषु कः नास्ति ?

- (A) प्रतिसर्गः
- (B) सर्गः
- (C) विसर्गः
- (D) मन्वन्तरः

89. कति तरङ्गाः सन्ति राजतरङ्गिणी ग्रन्थे ?

- (A) 5
- (B) 6
- (C) 8
- (D) 7

90. यत्र योगेश्वरः कृष्णो यत्र पार्थो धनुर्धरः ।

तत्र श्रीर्विजयो भूतिर्ध्रुवा नीतिर्मतिर्मम ॥

अस्य श्लोकस्य वक्ता कः ?

- (A) भीष्मः
- (B) विदुरः
- (C) कृष्णः
- (D) सञ्जयः

91. मनुना सर्वज्ञानमयः कः कथितः ?

- (A) स्मृतिः
- (B) धर्मशास्त्रम्
- (C) पुराणानि
- (D) वेदः

92. मनुमते साक्षाद्धर्मस्य लक्षणं कतिविधं प्रोक्तम् ?

- (A) दशविधम्
- (B) चतुर्विधम्
- (C) द्विविधम्
- (D) षड्विधम्

93. आचारादर्शग्रन्थस्य मङ्गलाचरणे श्रीदत्तोपाध्यायः कं देवं स्मरति ?
 (A) नारायणम्
 (B) शिवम्
 (C) गणेशम्
 (D) दुर्गाम्
94. मनुना 'आदिष्टी' कः कथितः ?
 (A) आदेशदाता
 (B) आदेशग्रहीता
 (C) अनुमन्ता
 (D) ब्रह्मचारी
95. 'प्रमृतम्' इत्यनेन किं ज्ञायते ?
 (A) सत्यम्
 (B) कर्षणम्
 (C) मृत्युः
 (D) अनृतम्
96. "ऋणं देयमदेयं च येन यत्र यथा च यत् ।"
 इति कुत्रत्यः श्लोकांशः ?
 (A) मनुस्मृतेः
 (B) याज्ञवल्क्यस्मृतेः
 (C) नारदीयस्मृतेः
 (D) वसिष्ठस्मृतेः
97. "परस्परसम्प्रतिपत्त्या कितवपरिकल्पितः पणः
।" इति कः ?
 (A) विवादः
 (B) साक्षी
 (C) ग्लहः
 (D) विप्लवः
98. ब्रह्महत्यासमम् अस्ति :
 (A) निषिद्धभक्षणम्
 (B) वेदनिन्दा
 (C) धेनुहरणम्
 (D) परस्त्रीगमनम्
99. अकामतः कृतं पापं केन शुद्ध्यति ?
 (A) गीताध्ययनेन
 (B) तीर्थस्नानेन
 (C) दानेन
 (D) वेदाभ्यासेन
100. पञ्चदशधाविभक्तस्य दिवसस्याष्टमो भागः किं भवति ?
 (A) रोहिणः
 (B) गान्धर्वः
 (C) रौद्रः
 (D) कुतुपः

101. भावनाविवेकः केन प्रणीतः ?

- (A) मुरारिमिश्रेण
- (B) प्रभाकरमिश्रेण
- (C) मण्डनमिश्रेण
- (D) कुमारिलभट्टेन

102. श्लोकवार्तिकं कस्य ग्रन्थस्य टीका ?

- (A) शाबरभाष्यस्य
- (B) गौतमधर्मसूत्रस्य
- (C) प्रकरणपञ्चिकायाः
- (D) बृहतीग्रन्थस्य

103. पार्थसारथिमिश्रेण प्रणीतः ग्रन्थः कः ?

- (A) विधिविवेकः
- (B) शास्त्रदीपिका
- (C) मीमांसान्यायप्रकाशः
- (D) मीमांसापरिभाषा

104. धर्मलक्षणेऽथशब्दार्थः कः ?

- (A) वेदाध्ययननिषेधार्थकः
- (B) प्राशुभावः
- (C) अङ्गाङ्गिसम्बन्धवचनः
- (D) वेदाध्ययनानन्तर्मवचनः

105. चोदनालक्षणोऽर्थो धर्मः इति सूत्रे चोदनाशब्दः कस्य वाचकः ?

- (A) वेदमात्रस्य वाचकः
- (B) संस्कृतेः वाचकः
- (C) केवलं निषेधवाचकः
- (D) दृष्टार्थमात्रवाचकः

106. वेदप्रतिपाद्यः प्रयोजनवदर्थो धर्मः इत्यत्र अर्थग्रहणं किमर्थम् ?

- (A) प्रयोजनेऽतिव्याप्तिवारणाय
- (B) प्रयोजनेऽव्याप्तिवारणाय
- (C) इथेनादावतिव्याप्तिवारणाय
- (D) आनन्तर्यवारणाय

107. 'यजेत' इत्यत्रास्ति :

- (A) अंशत्रयम्
- (B) अंशद्वयम्
- (C) अंशचतुष्टयम्
- (D) अंश एव नास्ति

108. "यजेत" इत्यत्र तप्रन्ययेऽस्ति अंशद्वयम् :

- (A) ईश्वरत्वं जीवत्वञ्चेति
- (B) प्रमात्वनिवर्तकत्वं प्रमाणराहित्यञ्च
- (C) आख्यातत्वं लिङ्त्वञ्चेति
- (D) लट्त्वं लङ्त्वञ्चेति

109. शाब्दीभावनालक्षणं किम् ?

- (A) पुरुषप्रवृत्त्यनुकूलो भावयितुः व्यापारविशेषः
- (B) प्रयोजनेच्छाजनितक्रियाविषयव्यापारः
- (C) पुरुषनिवृत्तिजनितक्रियाविषयव्यापारः
- (D) प्रयोजनेच्छारहितक्रियाविषयव्यापारः

110. 'दध्ना जुहोति' इति वाक्यं कस्य विधेः उदाहरणम् ?

- (A) निषेधस्योदाहरणम्
- (B) गुणविधेः उदाहरणम्
- (C) उत्पत्तिविधेः उदाहरणम्
- (D) अधिकारस्योदाहरणम्

111. प्रशस्तपादभाष्यस्य अपरं नाम किम् ?

- (A) वैशेषिकभाष्यम्
- (B) कणादभाष्यम्
- (C) पदार्थधर्मसंग्रहः
- (D) आमनायभाष्यम्

112. विशेषनामकः पदार्थः कुत्र तिष्ठति ?

- (A) घटे
- (B) परमाणौ
- (C) कपाले
- (D) घटकपालयोः मध्ये

113. यथार्थानुभवः प्रमा इति प्रमालक्षणे अनुभवपदं कुत्र दोषवारणाय प्रदत्तम् ?

- (A) संशये
- (B) तर्के
- (C) विपर्यये
- (D) स्मृतौ

114. निग्रहस्थानस्य कति भेदाः न्यायदर्शने सन्ति ?

- (A) 22
- (B) 18
- (C) 24
- (D) 16

115. निश्चितसाध्याभाववान् कः भवति ?

- (A) पक्षः
- (B) विपक्षः
- (C) सपक्षः
- (D) निश्चितपक्षः

116. कति विशेषगुणाः भवन्ति ?

- (A) 24
- (B) 18
- (C) 15
- (D) 16

117. न्यायदर्शनानुसारं प्रमेयः कतिविधः ?

- (A) 12
- (B) 16
- (C) 24
- (D) 09

118. न्यायशास्त्रे कतिविधः सिद्धान्तः ?

- (A) 16
- (B) 14
- (C) 4
- (D) 8

119. शब्दत्वप्रत्यक्षे कः सन्निकर्षः ?

- (A) समवेतसमवायः
- (B) संयुक्तसमवेतसमवायः
- (C) समवायः
- (D) संयोगः

120. क्रत्वतर्वर्तिनी हिंसा अधर्मजनिका इत्यत्र कः

उपाधिः ?

- (A) हिंसात्वम्
- (B) अधर्मजनकत्वम्
- (C) हिंसा
- (D) निषिद्धत्वम्

121. माण्डूक्यकारिका केन सहसम्बद्धा ?

- (A) शङ्कराचार्येण
- (B) रामानुजाचार्येण
- (C) गौडपादेन
- (D) गोविन्दाचार्येण

122. तत्त्वमसि वाक्ये तत् पदं सूचयति :

- (A) परोक्षत्वादिविशिष्टचैतन्यम्
- (B) अपरोक्षत्वादिविशिष्टचैतन्यम्
- (C) चैतन्यम्
- (D) आनन्दम्

123. वेदान्तदर्शने वस्तु अस्ति :

- (A) ब्रह्म
- (B) माया
- (C) संसारः
- (D) अज्ञानम्

124. अधोलिखितेषु किं ब्रह्मणः स्वरूपलक्षणं नास्ति ?

- (A) सत्
- (B) चित्
- (C) आनन्दम्
- (D) अतीन्द्रियम्

125. ब्रह्म जीवरूपेण कथं भासते ?

- (A) अविद्यया
- (B) आनन्देन
- (C) विद्यया
- (D) विज्ञानेन

126. रज्जोः सर्परूपेण प्रतीतिः अस्ति :

- (A) परिणामः
- (B) विवर्तभावः
- (C) अपवादः
- (D) अज्ञानम्

127. अचिन्त्यभेदाभेदवादः कस्य सिद्धान्तः ?

- (A) निम्बार्कस्य
- (B) चैतन्यस्य
- (C) गोविन्दाचार्यस्य
- (D) श्रीअरविन्दस्य

128. प्राणे लीने अविद्याकृतबन्धनान्विमुक्तः भवति :

- (A) जीवन्मुक्तः
- (B) विदेहमुक्तः
- (C) पुनर्जन्मप्राप्तः
- (D) अज्ञानी

129. वेदान्तदर्शने मोक्षः

- (A) कार्यः अस्ति
- (B) उत्पाद्यः अस्ति
- (C) अनित्यः अस्ति
- (D) अविद्यानिवृत्तिरस्ति

130. चिदचिद्विशिष्टः ईश्वरः ब्रह्म अस्ति, इदं कस्य मतम् ?

- (A) शंकराचार्यस्य
- (B) बादरायणस्य
- (C) मध्वाचार्यस्य
- (D) रामानुजाचार्यस्य

131. अनात्मवादः सिद्धान्तरूपेण अङ्गीक्रियते :

- (A) न्यायदर्शने
- (B) बौद्धदर्शने
- (C) वैशेषिकदर्शने
- (D) मीमांसादर्शने

132. 'तत्त्वमसि' इति महावाक्यं कस्मिन् दर्शने निरूपितम् ?

- (A) पूर्वमीमांसायाम्
- (B) उत्तरमीमांसायाम्
- (C) योगदर्शने
- (D) सांख्यदर्शने

133. सांख्यदर्शने कति तत्त्वानि स्वीकृतानि ?

- (A) विंशतिः
- (B) एकविंशतिः
- (C) चतुर्विंशतिः
- (D) पञ्चविंशतिः

134. अष्टांगयोगस्य अष्टमम् अङ्गं भवति :

- (A) प्रत्याहारः
- (B) समाधिः
- (C) ध्यानम्
- (D) धारणा

135. 'सात्वस्मिन् परमप्रेमरूपा' इति लक्षणं निरूपयति :

- (A) धर्मतत्त्वम्
- (B) औदार्यतत्त्वम्
- (C) प्रेमतत्त्वम्
- (D) भक्तितत्त्वम्

136. प्रकृति-पुरुषयोः संयोगः भवति :

- (A) जडचेतनवत्
- (B) पङ्गवन्धवत्
- (C) मातृपितृवत्
- (D) द्यावा-पृथिवीवत्

137. अहिंसासत्यास्तेयब्रह्मचर्यापरिग्रहाः

- (A) नियमाः
- (B) यमाः
- (C) शमः
- (D) दमः

138. 'परतः प्रामाण्यम्' इति मतं वर्तते :

- (A) सांख्यदर्शनस्य
- (B) योगदर्शनस्य
- (C) न्यायदर्शनस्य
- (D) वेदान्तदर्शनस्य

139. ज्ञातृज्ञानादिविकल्पलयानपेक्षया अद्वितीयवस्तुनि चित्तवृत्तेरवस्थानं भवति :

- (A) निर्विकल्पकसमाधिः
- (B) सविकल्पकसमाधिः
- (C) बहुविकल्पकसमाधिः
- (D) एकविकल्पकसमाधिः

140. सप्तभङ्गिनये सप्तमी-वचन-भङ्गिः भवति :

- (A) स्याद् अस्ति नास्ति च
(B) स्यात् नास्ति अवक्तव्यश्च
(C) स्याद् अस्ति अवक्तव्यश्च
(D) स्याद् अस्ति नास्ति अवक्तव्यश्च

141. वाक्यं रसात्मकं काव्यम् लक्षणमिदं केन उक्तम् ?

- (A) जगन्नाथेन (B) भामहेन
(C) अभिनवगुप्तेन (D) विश्वनाथेन

142. अलङ्कारेषु उभयालङ्कारो उच्यते :

- (A) रूपकम् (B) उपमा
(C) श्लेषः (D) यमकम्

143. उपमानोपमेययोः अभेदः कस्मिन्लङ्कारे भवति ?

- (A) उपमायाम्
(B) यमके
(C) रूपके
(D) उत्प्रेक्षायाम्

144. छन्दःशास्त्रस्य आचार्यो वर्तते :

- (A) व्याडिः (B) पिङ्गलः
(C) भरतः (D) केदारभट्टः

145. मात्रिको छन्दो भवति :

- (A) आर्या (B) अनुष्टुप
(C) वसन्ततिलका (D) वंशस्थ

146. 'सरसिजमनुविद्धं शैवलेनापि रम्यम्' इत्यत्र कः छन्दः ?

- (A) शालिनी (B) मालिनी
(C) शिखरिणी (D) पत्रलेखा

147. मालिनी छन्दसि प्रत्येकस्मिन् चरणे वर्णानां संख्या :

- (A) चतुर्दश (B) त्रयोदश
(C) पञ्चदश (D) षोडश

148. सर्गबन्धो भवति :

- (A) नाटकम् (B) महाकाव्यम्
(C) गद्यकाव्यम् (D) चम्पूकाव्यम्

149. "सतां हि सन्देहपदेषु वस्तुषु प्रमाणान्तःकरणप्रवृत्तयः" इति वाक्यं वर्तते :

- (A) भर्तृहरेः
(B) भासस्य
(C) माघस्य
(D) कालिदासस्य

150. क्षणे-क्षणे यन्नवतामुपैति तदेव रूपं रमणीयतायाः इत्यमुक्तिं वर्तते :

- (A) किरातार्जुनीये
(B) शिशुपालवधे
(C) नैषधीयचरिते
(D) कुमारसम्भवे

रफ़ कार्य के लिए जगह
(SPACE FOR ROUGH WORK)

prepp
Your Personal Exam Guide

रफ़ कार्य के लिए जगह
(SPACE FOR ROUGH WORK)

Prepp
Your Personal Exam Guide